

DOLENJSKE NOVICE

Zadružno gospodarsko glasilo.

Naročnina: Posamezna številka 2 Din., 4 številke 7 Din., 8 številke 12 Din., 12 številke 18 Din. Za Ameriko 12 številke 1 Dolar. — Oglasi po tarifi: $\frac{1}{16}$ strani 55 Din. — $\frac{1}{8}$ 105 Din., $\frac{1}{4}$ 200 Din. — $\frac{1}{2}$ 325 Din. — Večkratni objavi znaten popust. — Mali oglasi: beseda 50 p. — Dopisi in pisma na: Uredništvo in upravništvo „Dolenjskih Novic“, Novomesto, Dolga ulica št. 30.

Gospodarski položaj malih obrtnikov.

Mala obrt, med katero moramo prištevati tudi male trgovine na deželi, se je znašla po prevratu in vojni v izjemnem gospodarskem položaju: Prva štiri leta to je 1919, 20, 21 in 1922 je bila mala obrt bi rekel v zelo cvetočem stanju. Vzroki štiriletnega njenega procvitanja po vojni so bili sledeči:

1. Med vojno ni nikdo kupoval in naročal ničesar, razen najpotrebnejše. Tovarne so pa izdelovale samo za vojaške potrebščine. Tako se je po vojni naenkrat pokazala med ljudstvom velikanska potreba po živilih, obleki, obuvalu, raznovrstnemu orodju, pohištvu i. t. d.

2. Vsled velikega popraševanja pa je cena vsem obrtniškim produktom zrasla; ker je padala valuta, je bilo tudi dovolj denarja tako, da so obrtniki in trgovci komaj zmogli naročila in popraševanja. Tovarne niso bile še preurejene za mirno dobsko produkcijo in niso še vrgle velikih zalog blaga na trg.

3. Blago in obrtniški izdelki tudi druge in najslabše vrste pa so šle v prvih letih po vojni zlahka v denar.

4. V prvih dveh letih ni še pritisnil tako hudo davčni vijak na malo obrt. Tudi indirektni davki še niso bili tolikšni in kupna moč ljudstva je bila večja.

Danes leta 1924 je položaj za malo obrt docela spremenjen.

Vsled silnega procvitanja (konjunktura) v prvih 4 letih se je pojavilo odveč novih obrtniških in koncesijoniranih podjetij. Nikdo ni takrat računal, da se znajo časi spremeniti. Mali trgovci, ki so imeli glavni zaslužek vsled neprestanega dviganja cen, niso računali s tem, da začno cene lahko padati, ter so nabavljali velike zaloge.

Marsikdo ni računal s tem, da bo kupna moč ljudstva pala, da bodo vsled tega tudi padale cene, da bo vsled tega zaostajalo blago v zalogi in da bo primoran prodajati blago ceneješe, kot ga je nabavil.

Medtem pa so se ustanovile nove velike tovarne, a stare so se zopet uredile

in začele proizvajati kot pred vojno ter vrgle velike količine blaga na trg.

Vsled silnih davčnih direktnih in indirektnih bremen, ki jih prenaša Slovenija, pa so široke plasti ljudstva iz dana v dan vse bolj in bolj revne, obubožane. Kmetje so primorani se zopet zadolžiti. A na drugi strani velekapital, velebanke, ki so vse dobro povezane v zadruga (sindikate koncerne), neusmiljeno, oderuško izkoriščajo malega obrtnika, hoteč ga čim preje popolnoma uničiti, ali pa spraviti popolnoma pod svojo gospodarsko oblast in odvisnost.

Danes se torej mala obrt nahaja v silno težkem položaju v Sloveniji.

Tlačijo jo težke nadloge: pomanjkanja denarja, malo naročil, težka davčna bremena, neprestano padanje cen, izkoriščanje veletrgovcev, velekapitala, neprirodna konkurenca ter slaba kupna moč bubožanega ljudstva.

Najtežji pa je za malega obrtnika, da se je znašel v tem težkem času popolnoma nepripravljen, popolnoma razdvojen, neorganiziran.

Trgovska in obrtna zbornica, ki bi morala zastopati malo obrt, pa se ne zgane. Ona zastopa v prvi vrsti interese velebank in veletrgovcev.

Težak položaj obrtništva bo še dolgo trajal. Vsak obrtnik, trgovec mora temeljito premisliti, kako bo uredil svoje podjetje najbolj solidno ter kako se bo obvaroval propasti in izkoriščanja od velekapitala. Čisto gospodarsko združenje vseh solidnih obrtnikov, malih trgovcev, ki mislijo tudi na bodočnost, brez ozira na strankino pripadnost, je edino uspešno in trajno sredstvo, ki lahko obrtništvo obvarje pred prevelikim izkoriščanjem od velekapitala in pred prevelikimi davčnimi bremenami.

BOTRI

kako drugače
hočete razve-
seliti svoje
birmanee, kakor da jim kupite lepe
spomine. Ali ste že bili v trgovini
urarja, zlatarja in optika

A. Reitz-a v Novem mestu

Naš list, ki hoče delovati za povzdigo malega gospodarstva zavedajoč se, da ima ljudstvo interes na tem, da se mala solidna obrt ohrani, bo neustrašeno branil interese malih obrtnikov.

Ali zato morajo tudi obrtniki vseh strank storiti svojo dolžnost napram „Dolenjskim Novicam.“ Mi pozivamo vse solidne obrtnike, da podpirajo „Dolenjske Novice“ v svojem lastnem interesu. „Dolenjske Novice“, ki izhajajo v 2000 izvodih lahko predstavljajo ozko zvezo med obrtnikom, trgovcem in njegovimi odjemalci. „Dolenjske Novice“ bodo prinašale informacije o davčnih vprašanjih, poročila o novih uredbah, ki interesirajo obrtnike in njegovega odjemalca, o cenah, o valatnih spremembah, o popraševanju po poljedelskih pridelkih v inozemstvu, o cenah poljedelskih pridelkov v inozemstvu itd.

Da bi pa to težko nalogo lahko izpolnovale, pa je potrebno, da „Dolenjske Novice“ kot čisto gospodarsko glasilo podpirajo vsi solidni in zavedni obrtniki s tem da list naročajo, da v listu oglašajo, da list v svojih trgovinah prodajajo ter da se oglasijo na upravništvo, da so pripravljeni prevzemati tudi naročnino v svojem kraju.

Mi smo prepričani, da bo iz sedanjega težkega položaja izšlo in se rešilo od propasti samo najbolj gospodarsko solidno in zavedno obrtništvo. Strokovno gospodarski pouk, ki ga dosedaj marsikateri obrtnik ni neobhodno potreboval v cvetoči dobi, postaja vedno bolj neobhodna duševna hrana vseh onih, ki stremijo naprej in mislijo na bodočnost. Ekon. K. O.

Čitateljem in naročnikom!

Drugo številko pošiljamo vsem onim, ki niso vrnili prve številke. Opozarjamo vse one, ki nam ne vrnejo prve in druge številke, da smo jih vpisali za naročnike in da bomo od njih iztirjali naročnino.

Prosimo, da pošljete naročnino vsaj 12 Dinarjev, to je ravno do konca letošnjega leta.

Če se pa oglasi še 800 naročnikov bomo list izdajali dvakrat na mesec, če pa se oglasi še 1000 naročnikov bo list izhajal vsak teden.

Kdor lista ne dobi, naj ga reklamira. V to svrhu dobi na vsaki pošti brezplačno tiskovino, ki naj jo izpolni.

Uredništvo in upravnništvo.

Firm. 126—24

Zadr. III. 43—1

Vpis zadruga.

Vpisala se je zadruga v zadružni register dne 16. maja 1924.

Sedež firme: Novo mesto.

Besedilo firme: „Vzajemnost“ naku-povalna, prodajna in kreditna registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Obrat in predmet: Namen zadruga je pospeševati gospedarsko in pravno povzdigo svojih članov s tem, da

1. nakupuje, prideluje, predeluje in prodaja živila, pijače, oblačila, obutev, poljedelska in obrtniška orodja, stvari za gospodarstvo in sploh blago vsake vrste.

2. Pospešuje, razvija in organizira hišno industrijo, nabiranje gozdnih produktov, zdravilnih rastlin ter posreduje pri prodaji in izvozu vseh teh produktov.

3. Navaja svoje člane k štedenju s tem, da nalaga v svojem hranilnem oddelku prihranke svojih članov, sprejema in obrestuje hranilne vloge, vloge v tekočem računu, oskrbuje svojim članom inkaso ter jim daje posojila po določbah posebnega pravilnika.

4. Zbira podporne sklade za pomoč članom v slučajih dolgotrajne bolezni, onemogle starosti in njih rodbinam za slučaj smrti. Davanje teh podpor se uredi po meri podpornega sklada s posebnim pravilnikom.

5. Pospešuje snovanja produktivnih in komsumnih zadrug.

6. Skrbi za izobrazbo, strokovni pouk ter širi zadružno gibanje med člani potom izdajanja in prodaje knjig, časopisov in vseh knjigotržnih potrebščin.

Za dosego svojega namena potrebno glavnico si zadruga preskrbi z deleži zadružnikov, more pa se tudi posluževati kredita.

Zadružna pogodba (pravila) z dne 13. aprila 1924.

Opravični delež znaša 100 Din., ki se lahko plačuje v obrokih vsaj po 10 Din. in mora biti plačan najpozneje do konca prihodnjega poslovnega leta po pristopu. Vsak član si lahko nabavi tudi po več deležev. Vsak družabnik jamči za obveznosti zadruga omejeno, t. j. razen svojih vpisanih deležev še z enkratnim zneskom deležev in še eno leto po svojem izstopu.

Oznanila razglša zadruga z objavljenjem v listu „Dolenjske Novice“ in pa z nalepljenjem razglasil v poslovnica zadruga.

Načelstvo obstoja iz 7 zadružnikov; člani načelstva so natisnjeni v prvi številki „Dolenjskih Novic“.

Pravico zastopati zadrugo in podpisovati za firmo ima načelnik in še en član načelstva.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, odd. I., dne 16. maja 1924.

„VZAJEMNOST“ napreduje.

V prvih dveh tednih je podpisanih čez 100 deležev in je pristopilo že 50 članov k zadrugi „Vzajemnost“.

Male trgovce z deželniimi pridelki vabimo, da se zglasijo ustmeno ali pismeno v zadrugo v svrhu posredovanja pri letošnjem eksportu gob in drugih dežel. pridelkov.

Inž. agron. Vončina:

Sodobna industrija umetnih gnojil.

Ako pregledamo vrste naših dolenjskih kmetovalcev, opazimo to razveseljivo dejstvo, da je med nami že precej naprednih gospodarjev, ki so uvideli, da si mora naš kmetovalec, da pridelava iz te malo plodne zemlje, katero je takorekoč iztrgal kamenitemu svetu, veliko živeža za gosto obljudene kraje, in krme za živino, pomagati ne samo z domačimi, temveč tudi z pomožnimi, t. j. umetnimi gnojili. Izkusili so i to, da se da z umetnimi gnojili pridelava izdatno povečati in oni, ki vodijo račun o stroških in dohodkih njih kmetije, uvidevajo, da se doseže s pravilno in preudarno uporabo teh gnojil znatno večji čisti donos od njih zemlje. Žalibog pa še niso vsi prišli do tega, da bi se poslužili onih umetnih gnojil, katerih dobra učinkovitost je pri gnojilni uporabi že desetletja praktično preizkušena v širnem kmetijskem svetu.

V državah, v katerih je gospodarstvo napredno, je uporaba dosedaj na trg prihajajočih umetnih gnojil s strani kmetovalcev vseobča. Seveda so razumljivo tudi pridelki daleko večji kod pri nas.

Kakor stremi praktični kmetovalec vedno k boljšemu gospodarjenju in k napredku, ravno tako pa ne počiva moderna mednarodna kmetijska znanost, katera je glede tega v zadnjih desetletjih tako napredovala, da je celo prehitela kmetijsko prakso, ter daje sedaj vodilne znanstveno dognane teoretične nauke, ter s temi kaže pot, po kateri naj preskuša in krene praktična kmetijska proizvodnja. Proizvajanju umetnih gnojilsodobno iz-

borno pomaga kemično-tehnološka industrija, ki nudi vedno nove kemične snovi za umetna gnojila. Te snovi preskuša kmetijska znanost na njih uporabnost, na to teoretično dognana učinkovitost preskusi v praktičnem poskusništvu na njih možnost splošne praktične uporabljivosti. Tako vidimo v sedanji dobi, da se že v drugih državah pojavljajo razna nova umetna gnojila. Tako n. pr. med dušik vsebujočimi: sintetični natrijev soliter, amonijev sulfatni soliter, amonijev soliter sadre, natrijev amon. soliter, kalijev amon. soliter, salmijak, sintetična sečna snov; med fosfatnimi: posebno izžarjeni fosfati, belgijski kudni fosfati, alžirski fosfati; med kalijevimi pa kalijev kloreoc. Vprašanje je le v koliko bo kemična industrija ta gnojila proizvajala cenejše kot dosedanja, v koliko bodo ista za naše razmere uporabnejša in — kar je stvar točno provedenih gnojilnih konkurenčnih poskusov, rentabilnejša z ozirom na naše podnebje in zemljo. Kakor je iz tega razvidno, čakajo v bodočih letih naše kmetijsko preskusništvu še velike naloge, ravnotako pa lepi izgledi za bodoči razvoj mlade elektro-kemične industrije v naši državi.

Naša kmetijska znanost je v največjem razmahu, napreduje s silnimi koraki. Ako pogledamo nazaj, vidimo, da ni temu niti 100 let, ko se je v kmetijstvu znanost ravno glede prehrane rastlin postavilo na trdne noge, in od takrat je razvoj te panoge kmetijske znanosti bil tako silen, da se še ni mogel zadosti poglobiti v širše sloje kmetijskega ljudstva. Ako noče kmetovalec v svojo lastno škodo zaostati, in si zboljšati svoj gmotni položaj, se mora tesno oprijeti naukov, ki mu jih nudi kmetijska znanost. Kmetovanje dandanašnji v naši moderni dobi vseobčega stremljenja po napredku ni izdaleka več kaka manuelna (ročna) obrt, temveč znanost, v kateri se mora naš gospodar velikoveč strokovno naobraziti s posečanjem kmetijskih šol, predavanj, branjem strokovnih knjig in časopisov.

Predstoječe navajam samo v primer, kako napreduje samo ena panoga kmetijstva. Kmetijstvo pa obsega še veliko več panog, ki se istotako z neverjetno hitrostjo spopolnujejo. Kmečki stan prihaja sedaj v težke čase, cene proizvodom katere on ujnjo rabi ostajajo iste, cene njegovih proizvodov pa stalno padajo. Ako ne bo upošteval in uporabljal naukov, ki mu jih daje kmetijska znanost, ako se ne bo strokovno izobraževal in zasledoval delovanja stanovskih tovarišev v drugih pokrajinah, tedaj mu bo v bodoče vrlo težko obstati in vstrajati na lastni grudi, na domu njegovih pradedov.

Zdravilna zelišča.

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega naj prava,
polje, vinograd, gora, vode,
ruda, kupčija

V. Vodnik.

Po naših cvetočih poljanah, travnikih in vinogradih, po naših zelenih gozdovih je polno zdravilnih zelišč, ki bi se morala uničiti iz gospodarskega vidika, ker so škodljiva nasadom in za krmo živine nepriljubljiva.

Ako bi se ta zelišča pravilno nabirala, sušila in spravljala, bi vrgla nabiralec lepe novce.

Pri nas v Sloveniji je nabiranje zdravilnih zelišč zelo slabo razvito. Ne pretiravamo, ako povdarjamo, da se uvozi v našo državo zdravilnih zelišč letno za več ko 100 milijonov, katera bi se pa z lahkoto nabirala doma.

Vsled tega je vsakomur jasna potreba povzdigniti zadržnim potom nabiranje in sušenje zdravilnih zelišč ter s tem pripomoči brezposelnim v mestu in na deželi, posebno revnim ljudem do izdatnega zaslužka.

Nabiranje in sušenje zdravilnih zelišč ni pretežno delo in vsak otrok lahko pomaga pri tem delu, ako razloči rastlino od rastline in če je podučen o nabiranju in pravilnem sušenju rastlin.

Zato podajamo izvleček zdravilnih zelišč z natančno navedbo kdaj in kaj je treba nabirati in kako jih je sušiti.

Poleg navedenih so še razna zdravilna zelišča, katerih seznam, kakor tudi ceno nakupa lahko dobi vsak, ki se zanima za nabiranje. Obrniti se je ustmeno ali pismeno na Vzajemnost nakupovalna, prodajna, kreditna registrovana zadruga z o. z. Novomesto, nasproti pošte, katera bo iste nakupovala.

Pelin, oskubiti se morajo samo listi pred cvetjem brez vsakterih stebel ali stebelc, posušiti v senci ali na solncu in paziti na to, da peresca ob sušenju ne ležijo eden na drugim, ker potem postane rujava in za prodajo nerabna.

Popeljni, istotako samo listi z istim ravnanjem kot pri pelinu.

Melisa, istotako samo listi in z istim ravnanjem.

Žajbelj, istotako samo peresca in z istim ravnanjem.

Lapuh, nabirati se morajo cel listi pred cvetjem in posušiti na solncu.

Prezelca, (velika množina iste raste po progi železnic) obrati se morajo v me-

secih juniju in juliju igle, poganjki od stebelc in posušiti na solncu.

Rman, obrati se mora samo cvet brez vsakterih stebelc ali peresc in to ko začne cvesti in ne ko odcvete, posuši se lahko na solncu.

Gomilce, istotako kot rman.

Lipovo cvetje, nabirati je samo cvet z dvema perescema in to, ko začne cvesti in ne ko odcvete. Opozarjamo, da se lipovo cvetje mora posušiti v senci.

Bezgovno cvetje, obrati se mora celi cvet in posuši se v senci ali na solncu (nikakor pa ne na peči) in potem premele z roko. Bolje je, ako se premele z roko opravi pred sušenjem.

Arnika, nabira se samo cvet ko začne cvesti, brez stebelc, posuši se na solncu.

Istotako se pobirajo od Arnike tudi korenine, nabirati jih je pred cvetjem ali v jeseni, korenine se morajo oprati in posušiti na solncu ali bolje je v senci.

Ajbiš, oskubi se samo listje in to pred cvetjem, posuši na solncu ali senci in paziti je, da ne postanejo rujava.

Nabirajo se tudi korenine, ki morajo biti oprane v mrzli vodi, zrezane na drobno in posušene v senci.

Tavžend rože, kolikor mogoče se nabirajo v mesecu avgustu, ko začnejo cvesti. Odrezati se morajo pri korenini, listje kakor tudi stebelca je ssekati — zrezati na dolgost 1 cm. ter posušiti na solncu. Sušenje se mora izvršiti hitro.

Brinove jagode, obirajo se samo zrele že črno-plavo jagode in posuše na solncu.

Rožički, na rži zrasteje črni 2 do 3 cm dolgi izrodki v podobi rožičkov, ker bi bilo nabiranje na rži ob rasti jako otežkočeno, svetuje se, da se isti nabirajo ob mlatvi.

Notranji pregled.

Kriza v vladi. S prihodom v Narodno Skupščino poslancev Hrvaške Kmečke Republikanske Stranke (Radičevcev) je nastopila kriza vlade. Nemci in Turki niso hoteli več podpirati radikalno stranke, ki ima komaj tretjino poslancev od skupnega števila 313. Vsled tega je Pašičevo ministerstvo podalo odstavko že pred par meseci.

Kralj pa je nato poveril zopet Pašiča z nalogo, da sestavi kontracijsko vlado. V tem času se je razdvojila Demokratska spranka. Manjši del s Sv. Pribičevićem načelu okolo 15 poslancev med njimi slovenski in hrvaški demokratje so sklenili vstopiti v Pašičevo ministerstvo. Večji del okolo 30 pa je ostal na čelu z L. Davidovičem v opozicijskem bloku, ki tvori z S. L. S., Muslimanskim klubom, Radičevci

in Nemci v skupščini večino. Ker pa še niso bili vsi mandati Radičevcev verificirani, so radikali z demokrati trdili, da imajo oni večino. Vendar je novo Pašič Pribičevićevo ministerstvo bilo prisiljeno zopet podati odstavko.

Kralj je nato poveril M. Trifkoviča s sestavo širše koncentracijske vlade. Ta pa ni uspel, ker je opozicijski blok odklonil sodelovanje, nakar je Trifkovič vrnil mandat.

Nato je bil poverjen s sestavo vlade Lj. Davidovič, ki je predložil kralju vlado opozicijskega bloka.

Toda kralj je ponovno poveril vlado Pašič-Pribičevićem ministerstvu.

Nato je bila sklicana seja Narodne Skupščine, na kateri so bili verificirani vsi mandati Radičevcev soglasno proti 2. Poslanci Hrvaške Republikanske kmečke stranke so nato prisegli kralju in ustavi.

Nato pa je Pašič prebral kraljev ukaz, s katerim se zasedanje Narodne Skupščine odgodi do 20. oktobra.

Opozicija, ki nima v Narodni Skupščini večino smatra to odgoditev za državni udar, kršitev ustave in narodne suverenosti ter je tudi v tem smislu izdala proglas na narod.

Radičevci pa izjavljajo, da ljudstvo ne bo preje v Jugoslaviji suvereno, dokler se ne ustanovi federativna republika.

(Op. ur. Mi prinašamo te parlamentarne novice objektivno in nepristransko v informacijo našim čitateljem, ki se gotovo zanimajo za parlamentarno življenje.)

* * *

Volitev v Narodno Skupščino letos ne bo, ker je zasedanje odgodeno do 20. oktobra. Če takrat radikali ne bodo dobili večine, bodo najbrže razpustili Narodno Skupščino in razpisali volitve po novem letu.

Krvava nedelja v Trbovljah.

Poboj med rudarji in orjunaši.

(Od našega trboveljskega dopisnika.)

V nedeljo so imeli jugoslovanski nacionalisti (Orjuna) razvitje prapora trboveljske organizacije in manifestacijski obhod. Ob istem času so priredili omladinci — komunisti protestni shod proti Orjuni s katerega so odšli gledati obhod. Tam je bilo zbrano tudi več sto rudarjev. Ko je sprevod Orjune prišel mimo njih, so se čuli kliči: dol z Orjuno, fej Orjunaši! Nato se je pričel pretep, kateremu je takoj sledilo splošno streljanje. Palo je tudi par ročnih bomb.

Ker je bila na ozkem prostoru velika množica in ker so vsi voditelji izgubili glavo je nastala grozovita panika, streljanje in vpitje vse vprek. Ko so se

Najlepša in najcenejša

! birmanska darila !

samo pri urarju in zlatarju

Franc Blažon v Novem mestu.

zavedli je že ležalo več mrtvih in težko ranjenih. Ubitih je bilo na mestu takoj 6 oseb pozneje so od ran umrla še dva; vsega skupaj je toraj zahteval pretep in panika 8 človeških življenj in okolo 20 težko ranjenih. Ubiti so trije člani voditelji Orjune, dva starčka rudarja, en mlad rudar in en otrok, težko ranjena je ena starka, žena rudarja. Starci, starke, žene in otroci so prav gotovo slučajne nedolžne žrtve. Člani „Orjune“ so ogorčeni hodili po hišah, žažgali so tudi rudarski dom, kjer je bila pisarna strokovne zveze. Mnogo rudarjev in njihovih žena je aretiranih, čeravno je večina od njih samo slučajno navzoča. V Trbovljah je proglašeno izjemno stanje.

Poboj je izval v prebivalstvu silno razburjenje. Rudarji čutijo, da bodo morali nositi oni in njihove družine vse težke posledice tega provociranega poboja. Nekaj družin je ostalo brez rediteljev, veliko rudarjev bo vrženih na cesto in korist od tega poboja bo imela samo trboveljska družba, ki bo porabila ta dogodek, da še hujše šikanira in izžema delavce.

Splošna zahteva pa je, da se vsi po nedolžnem zaprti rudarji spustijo, da pa se postavi pred sodišče hujskače, pobaline, ki so povzročali paniko in streljanje.

Taktika pobojev ne more nikomur koristiti ter je samo naravna posledica hujskajoče politike fraz.

Delavstvo ima danes, ko je v tako težkem položaju mnogo bolj važnega dela, kot je pretep in poboj.

Pogreba članov Orjune v Ljubljani se je udeležilo sokolstvo, orjuna, vojaška četa, oficirski kor v uniformah in par sto članov, ter zastopniki raznih nacionalističnih strank in društev.

Pogreb žrtev v Trbovljah se je udeležilo 4000 rudarjev z rudarsko godbo.

Ženski vestnik.

Vloga žene v gospodarstvu.

Način proizvodnje je vrgel milijone žen iz mirnega hišnega zavetja in jih poslal v tovarne, delavnice, pisarne, a onim, ki so ostale v hiši kot gospodinje,

nalaga vsaka gospodarska kriza nove naloge, jih uči novega gospodarstva. Med svetovno vojno so milijoni žena opravljali v poljedelstvu težka moška poljska dela in vodile cela gospodarstva.

Vsled tega raste ženam samozavest, raste zavednost, rastejo njihove organizacije, ki se borijo za enakost na vseh poljih družabnega življenja. Dočim so še nedavno gospodične in gospe smatrale delo za sramotno, a postavanje za edini poklic gosposke žene — je danes že narobe; samo ona žena je spoštovana in ljubljena, ki viši kak koristen posel v družabni produkciji.

Posebno intenzivno lahko žene delujejo na polju zadružništva. Ono skuša povzdigniti malo gospodarstvo, vrtnarstvo, perutninarstvo itd., ki ga največkrat vodijo žene. Vsi vemo, kaj pomeni za gospodinjo, če se mož in otroci navadijo štediti, če se o prostih urah posvečajo domu in malemu gospodarstvu. Ravno žene imajo večkrat večji smisel za zlati pregovor: zrno do zrna pogača . . . , ker resničnost tega pregovora vsak dan občutijo in doživijo.

* * *

Po nekaterih krajih Jugoslavije n. p. v Bosni, Makedoniji — je žena skoraj dobesedno brezpraven suženj: opravlja najtežja dela, pa nima nobene pravice, kupujejo jih in prodajajo v zakonu. V vsej ostali Jugoslaviji, razven Sloveniji, pa so žene povečini nepismene in v izobrazbi zaostale.

Osvoboditev žene izpod sužnjosti gre vzporedno z njeno gospodarsko osamosvojitvijo. To pa dosežemo mali ljudje samo potom zadružništva. Zato pa je dolžnost gospodinje in deklet, ki hočejo biti dobre gospodinje, da z vspehom in požrtvovalnim delom v zadružništvu pokažejo zaostalim tovarišicam na jugu, da se morajo osvoboditi današnjega suženjstva samo potom zadružništva.

Opozorjamo gospodinje in dekleta na ustanovitev zadruga „Vzajemnost,“ ki si je stavila za nalogo, da pospešuje malo gospodarstvo, kot je nabiranje gob, zdravilnih rastlin, gojitev perutninarstva itd., kar je po večini žensko delo. Cena in okus teh produktov, pa veliko zavisi od

tega, kako se delo opravlja. Vsaka gospodinja naj se torej vpiše v zadrugo in naroči na list.

Mednarodni pregled.

Občni zbor Zadružne zveze v Celju se je vršil dne 13. aprila. Zastopanih je 31 zadrug. Zadružna zveza šteje 169 članic v katerih je 33.607 zadružnikov. Vplačanih deležev 1.311.341 Din. — hranilnih vlog 36.973.987 Din., denarnega prometa leta 1922 616.958.147 Din. Čisti dobiček 95.820 Din. se je sklenilo pripisati k rezervi.

Kako so nastajale prve zadruga na Angleškem. L. 1843 se je združilo 28 brezposlenih tkalcev v Rochdale, da bi zadružnim potom izboljšali svoje gmotno in socialno stanje. Eno leto so štedili, da so spravili skupaj 28 funtov, ki so bili potrebni za registracijo zadruga. Začeli so z majčkino trgovino, katero so kmalu razširili. Kmalu nato so že kupili lasten dom in otvorili več lokalov. Leta 1851 so ustanovili že lasten mlin na paro 1855 tvornico bombažnih tkanin, 1863 gradbeno zadrugo itd. Nabavili so si zadružni dom z bilotexo, čitalnico, kopalščem itd. Članstvo je naraslo na 7021 in pozneje na 53.000.

Tako so nastale prve zadruga.

Danes je vsa Anglija preprežena z raznimi zadrugami delovnega razreda. Članstvo v teh zadrugah presega 5 milijonov, tako, da se lahko reče, da je na Angleškem vsaka obrtniška, uradniška in delavska družina članica zadruga.

A pri nas! 100 let pozneje, pa vendar se delavstvo in poljedelci še ne zavedajo svojega položaja in ne spoznajo svojega lastnega interesa.

Davčne zadeve.

Kakor znano, ne pošiljajo davčna oblastva za davke več plačilnih nalogov, kvečjemu samo za pridobnino (patent), za rentnino in za dohodnino onim osebam, ki imajo ta davek prvokrat plačati. Zadruga in podobna podjetja dobivajo plačilne naloge izjemoma tudi še za pridobnino, ako se jim pripiše.

Ravnokar došlo!

Prvovrstno blago za moške obleke od najcenejše do najboljše vrste, blago za damske obleke v najmodernejših vzorcih, različno blago za birmance in birmanke po znižanih cenah. Eta-

min, delein, batist, rips, panama, šifon, bela in rjava tkanina, pri večjem odjemu radi velike zaloge primeren popust. Svileni robci in šerpe, popolnoma nova zaloga. Otročje majice, kopalne hlače vseh vrst in velikosti. Dalje tudi sandale, otročje čevlje, otročje kapice od svilenih do najpriprostejših ter najpopolnejša zaloga za krojače in šivilje, vsa oprema za ženine in neveste, kot obleka za moške in ženske, rjuhe, cvilih za modroce, brisače, namizne prte, servjete, srajce, žensko perilo, kravate, naramnice i. t. d. vse to se dobi po nizkih cenah in solidni postrežbi le pri **POVH & MEDIC, Novomesto.** Oglejte si reklamno izložbo čez binško praznike. Prevzemajo se tudi obleke po meri.

Ravnokar došlo!

Drugače pa davčni zavezanci prav nič ne izvedo, koliko imajo davka plačati; pogledati imajo sami vselej prepisne seznane, kadar pridejo na županstvo in si vsak'davek zapomniti. Ker je pa na davke naloženih še polno pribitkov in doklad, je pa tudi na ta način izključeno, da bi prišel kdo do čistega in da bi si mogel sam izračunati, koliko ima plačati. Davčni predpisi so sedaj tako zamotani, da se v vsem tam spoznajo samo davčni uradniki sami in tudi ti samo za svoj okraj, ker so doklade povsod drugače.

Da se odpomore v tej zadevi kolikor toliko, je vpeljala finančna uprava davčne knjižice. V te davčne knjižice se ne vpišujeta samo zemljiški in hišni davek, kakor je bilo to v prejšnjih letih, temveč se vpišejo vanjo prav vsi davki, kar jih kdo plačuje.

Na prvi strani knjižice je povedano, katere davke ima kdo plačati in s katerimi skupnimi zneski, na drugi strani se vpisujejo pa plačila.

Če se komu na davku vsled priziva kaj zniža, se odpisani znesek vpiše kar na drugo stran med plačila, to je tako, kakor če bi bil on tisti znesek v gotovini plačal.

Knjižica stane 1 Din.; poleg tega se mora plačati še vsako leto kolek za 2 Din., ki se prilepi na knjižico.

Da bo imel vsak, ki ima plačevati več vrst davkov (n. pr. zemljiški davek, hišni davek, pridobnino, dohodnino itd.) pregled o tem, kaj ima plačati in koliko je že plačal, koliko pa še dolguje, naj gre ob prvi priliki k davčnemu uradu in naj prosi, da se mu napravi knjižica. Prosi naj, da se mu vpišeta vanjo tudi predpis in plačilo iz l. 1923. Za l. 1924 se bodo predpisali davki namreč šele sredi leta ali pa šele proti koncu leta, davčni urad pa jih mora terjati provizorično, dokler ni znan predpis l. 1924, kar po prejšnjem predpisu.

Če dobi kdo torej položnico, je vložiti prošnjo za odlok. Prošnjo je kolkovati samo s 5 Din. Za rešitev ni priložiti nobenega posebnega kolka. Ta prošnja es lahko vloži pri davčnem uradu, kar je še najboljše. Lahko pa se vloži tudi pri davčnem okrajnem oblastvu (v Ljubljani pri davčni administraciji). V prošnji je navesti vzroke, zakaj ne more plačati prosilec davkov in pa do kdaj bi imel rad plačilni odlog.

Če davčno oblastvo tako prošnjo zavrne, pa so razmere res uvaževanja vredne in se gre za večji znesek, naj naredi prosilec potem novo prošnjo na delegacijo ministrstva financ v Ljubljani. Tudi to prošnjo je kolkovati samo s 5 Din. V prošnji je razmere

seveda še natančno pojasniti, vzlasti vzroke zakaj prosilec ne more plačati.

Obrazec za prošnjo:

Kolek
5 Din.

Davčnemu uradu
v Radovljici.

Podpisani ima plačati davka približno . . . Din. Bil je pa to zimo več tednov hudo bolan. Zdrayniški stroški in nekoliko boljša oskrba so mu pobrali prav ves zaslužek tako, da ne more plačati.

Da ne bo imel nepotrebnih stroškov, prosi vljudno, da se eksekucija odloži, odmera davka pa zniža, ter da se mu dovoli plačati na obroke.

N. N. krojač na . . .

. . . dne . . . 1924.

Dopisi.

Zagorje. Danes je dobilo nekaj rudarjev na ogled „Dolenjske Novice.“ Iz njih razvidimo, da jih izdaja Zadruga „Vzajemnost“, pravila te zadruge nam jako ugajajo, ker je tudi pri nas velika potreba Zadržno Gospodarskega pouka. Skoro vse delavske družine se bavijo z nabiranjem gob, izic itd. Če bo zadruga posredovala pri izvozu, bo to velike koristi za nabiralce, ki so jih sedaj odirali veletrgovci.

Z ostalimi našimi znanci sem se posvetoval in vsi so navdušeni za ustanovitev podružnice. Prosim Vas, da priredite enkrat predavanje in ob tej priliki lahko ustanovimo podružnico za Zagorje in okolice. Računam, da bi pristopilo sčasoma okolo 500 članov. Sporočite nam torej kdaj lahko priredite predavanje. Želim obilo vspeha. Z združnim pozdravom K.

Št. Jernej. Dragi prijatelj! Kakor da bi jih naročili so naenkrat izšle „Dolenjske Novice“! Pri nas, ko je vse združno gibanje tako mrtvo, vsi čutimo potrebo po neodvisnem združno gospodarskem listu. Naša okolica je še posebno interesirana zaradi tega, ker smo proč od železnice ter so nabiralci gozdnih produktov in revni kmetje večkrat žrtev raznih veletrgovskih agentov, ki prav poceni nakupujejo gobe, fižol, ježice in druge produkte. Zato bodo vsi pozdravili ustanovitev zadruge „Vzajemnost.“ Gledati morate, da vedno natančno informirate ljudstvo, kako naj se ravna pri trgovini s temi produkti.

Na vsak način morate enkrat priti v Št. Jernej predavati o združništvu in njega pomen za malo gospodarstvo.

Treba je stopiti pred ljudstvo in z živo besedo razložiti pomen združništva. S komur sem govoril, vsaki odobrava ustanovitev zadruge „Vzajemnost“, a pristopili bi pa šele takrat, če bi se jim na sestanku dopovedalo poljubno zakaj se gre.

Vaše plemenito delo bo gotovo rodilo sadov.

Št. Janž Krmelj. Dobili smo prvo število „Dolenjskih Novic,“ ki nam je jako ugajala. Posebno pozdravljamo združno gospodarsko gibanje in ustanovitev zadruge „Vzajemnost.“ Potrebno bi samo bilo, da skličete enkrat shod ter natančno razložite namen in cilj zadruge. Iz pravil je razvidno, da ima zadruga namen gospodarsko povzdigniti delavce in revne ljudi. Mi smo premislili pravila zadruge in smo sklenili pripraviti vse potrebno za ustanovitev podružnice za našo dolino. Zato bi najbolje bilo, da pride eden od načelstva k nam, da nam natančneje objasni, kako naj začnemo z delom.

Stopiče. Naša učiteljica gospa Mimi Berden-Hladnikova je dne 10. p. m. umrla v ženski bolnici v Novem mestu, vsled zastrupljenja po fosforju. Govorilo se je, da je gospa pojedla omleti, ki so bili napravljena iz mleka, v katero je po izpovedi služkinje padla škatljica Ciril Metodovih vžigalic. Sodna obdukcija pa je dokazala, da je moralo biti pač nekoliko več strupa, vsled česar so sumničili služkinjo 32 letno Micko Golobič iz Plemberka in jo pustili opazovati. Nekaj dni po pogrebu rajnke je navedena služkinja pravila sestri rajnke, da se ji je sanjalo, da je prišla gospa v spremstvu Marije, ter ji izročila v varstvo komaj pet mesečno dete, ter ji naročila, da mora ostati pri hiši. Bajje je tudi prišla k soprogu ranjke ter mu zabičala, da je gospa v sanjah naročila, da jo mora poročiti. To čudno obnašanje služkinje je povečalo sumničenje in orožnik g. Kukevec je izvršil na njenem domu v Plemberku, kakor tudi v naši šoli v njenem kovčeku uspešno preiskavo. Našel je dva zavitka „strupa za podgane.“ Ona seveda je tajila, a pozneje priznala, da je v omet dala samo nožovo špico strupa, a verjeto ji ni. Imenovana ima tudi druge na sebi. Prepeljana je bila v zapore v Novomestu. (Ob poteku preiskave bomo poročali. Op. ur.)

Kakor povsodi tudi pri nas se kaj radi kaj sporečemo, posebno ko nas je dovolj navdahnilo vince. Tako smo se pred par nedeljami nekoliko o birmali ter obdarili z darovi bunk, a veliko zabave ni bilo, saj se tudi ob tej druginji neizplača. Dne 25. t. m. smo pa praznovali desetletnico gasilskega društva. Ob tej priliki se je blagoslovil gasilni dom. Veselica je bila izborna obiskana od okoličanov in meščanov. Dravska godba je svirala in petje moškega zbora je povečalo zabavo. Bili smo do trde noči. Pripetilo se ni opasnega le eden novomeščanov se je okorajžil in pozneje oddal strel iz revolverja, menda samo sebi v veselje, kar bi pa

lahko opustil, ker sprožiti revolver zna vsak otrok. Hočemo se oglasiti še drugič in bomo povedali kaj več.

Botri in botrice

oglejte si pred nakupom za birmance in birmanke v trgovini
ker edino tam dobite znižane cene.
Povh & Medic v Novem mestu

Domače vesti.

Porotno zasedanje v Novem mestu.

Dne 2. junija sta bila na zatožni klopi: Franc Slemenik izdelovatelj krtač iz Libujev in invalid Jožef Komplet iz Zavoden. Obdolžena, da sta v noči od 16. na 17. novembra 1923 vlomila skozi okno v trgovino Rudolfa Trapečar na Radni 9, pošta Sevnica na Štajerskem ter pokrala manufakturnega blaga v vrednosti Din. 21.000 — Slemenik je potom priče dokazal svoj alibi v navedeni noči, vsled česar so porotniki na njega se nanašajoča vprašanja zanikali in je bil oproščen. Dočim ko Komplet ni zamogel podati nikaki verjetni zagovor, so porotniki krivdo njega potrdili in je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe poostrene vsakih 14 dni z trdim ležiščem in postom. — 3. junija. Na kresni večer 24. junija 1923 so se sešli v vinotoču na vasi Kalce-Naklo Rudolf Cunk in posestnik Josip Turk, oba razburljive narave. Radi otrok sta se sprla in končno je udaril Turk Cunka s klopjo, da je isti padel, na tleh ležečega je potem tepel istega z litersko steklenico in suval z nogami. Cunk je nato šel v spremstvu Jožeta in Leopolda Kržana v Kostanjevico, kjer ga je žena dr. Ivaniševićeva obvezala. Vrnil se zopet nazaj v vinotoč, kamor je tudi kmalu prišel za njim Turk. Navzoči so hoteli oba kregajoča spraviti in so predlagali naj Turk plača Cunku nekaj stotakov za bolečine in zdravniške stroške. Poleg je bil tudi stari Kržan, ko ji tudi nagovarjal Turka ter se z njim nekoliko oddaljil od vinotoča. Turk pa je naenkrat zaupil. „Mene ne bo nihče komandiral, tri korake nazaj!“ V tem je tudi že sprožil samokres in Jože Kržan se je zvrnil zadet v sence in čez pol ure umrl. Turk dejanje prizna, a trdi, da je streljal v silobranu, ker je Kržan posegel v žep in dejal: nocoj bo tvoja smrt. Na predlog državnega pravnika in zagovornika se je razprava preložila, da se zaslišijo nove priče. — 4. junija 1924 Vniko Škofljanec, ključavničar iz Doblj pri Črnomlju je v noči od 16. na 17. aprila 1923 izvršil v družbi neznanih tovarišev vlom v pisarno notarja Gregor Demšar-ja v Mokronogu, ki se nahaja v prostorih sodnije ter vkradel blagajno in tako oškodoval na-

vedenega za vsoto 196.538 K. Tatovi so odnesli težko 120 kg blagajno skozi okno na dvorišče, odtam daleč na plano pod kozolec ter jo razbili s krampom. Škofljanec se zagovarja, da je on in njegov tovariš Miklič v času, ko se je vršil vlom tihotapil za nekega Rubeša blago na meji proti Reki ter si s tem zaslužil 2000 lir in več sto dinarjev. Pri svojem zagovoru pa je bil vedno stalno v protislovju. Porotniki so na njih stavljeno vprašanje potrdili z 9 glasovi vsled česar je bil Škofljanec obsojen na 3 in pol leta težke ječe.

Triletnega Smiljko Dobranoviča, sina željezniškega lampionista, ko je lazil sam brez varstva na okolu, ga je pahnil mali Grahkov Karl v Krško. Otrok bi gotovo utonil ako ga ne bi rešil dijak Rudolf Prhinek.

Pogreb tragično umrle gos. Mimi Berden-Hladnikove je vzbudil med prebivalci splošno sožalje. Na zadnji poti je gospo spremljalo obilo število meščanov in tudi družih. Krsto so ponesli tukajšnji gg. učitelji. Pokojna je bila marljiva in vestna v svojem poklicu kot učiteljica, priljubljena vsakteremu, ki jo je poznal, ter dobra pevka in virtuosinja na glasovirju. N. v m. p.!

Ukraden je bil med vožnjo g. Rezi Dežmanovi iz Celja papirnat zavoj v katerem je bilo mnogo moškega in ženskega perila ter 12 ducatov belega sukanca v skupni vrednosti 1400 Din.

Kako so velika posestva na Kranjskem.

(Po zadnji statistiki.)

	Gorenjska z Litijo	Dolenjska brez Litije	Notranjska
ima vseh posestev .	26021	34951	14505
ki merijo			
1/2 ha	2914	4692	754
1/2 — 1	2024	3162	1121
1 — 2	2784	3868	1514
2 — 5	5091	6529	3043
5 — 10	4869	7162	2890
10 — 20	5171	7028	2395
20 — 50	2723	2293	1389
10 — 100	232	112	284
preko 100	113	105	114

Iz te statistike je razvidno, da je na Dolenjskem 52% poljedelcev, ki imajo premalo zemlje, da bi prehranili sebe in svojo družino. Oni so navezani na malo gospodarstvo, perutninarstvo, čebe-

larstvo, nabiranje gozdnih produktov, na bišno industrijo in sezonska dela.

Po svojem socialnem položaju vsi ti posestniki bodo prej ali slej prisiljeni priprijeti se združnega gospodarstva.

Razno.

Trgovec s svojo lastno krvjo. V Newyorku živi trgovec Tomo Kanl, ki se peča že več let z zelo plodonosno trgovino: prodaja namreč svojo lastno kri. Kadar je treba bolnikom vbrizgati človeško kri, je Kanl vedno pripravljen prodati svojo. Za enkratno puščanje kivi dobiva 200 do 300 dolarjev. Dosedaj si je dal vzeti že 39krat majhno količino krvi. Mož gotovo ni slabokrven.

Bogastvo v grobu. Dne 24. julija 1828 je umrl kralj afrikanskega otoka Madagaskar. Vsi podložniki so si radi tega belili glavo. Mesec pozneje so ga pokopali in pri poprebu je nosilo rakev iz srelera 60 oficirjev. V kraljev grob so položili nebroj srebrnih okraskov, umetno dragoceno izdelano orožje, drago kamenje itd., razne slike — tedanjih svetovnih velikašev, ter tudi 15.000 Piastrov v zlatu in srebru. Ob pogrebu svečanosti je bilo tudi 20.000 volov darovanih spominu kralja.

Tržne cene v prodaji na malo dolenjskih pridelkov na trgu v Novem mestu od 2. junija 1924.

Vino	liter	Din.	4'00—6'—
Mleko	"	"	2'25—3'00
Jajca	komad	"	1'00—1'50
Pšenica	kg	"	3'00—3'50
Ječmen	"	"	2'25—2'50
Rž	"	"	2'25—2'50
Oves	"	"	2'75—3'00
Koruza	"	"	2'25—2'50
Ajda	"	"	2'25—2'50
Kaša	"	"	4'00—4'50
Fižol	"	"	5'50—6'50
Krompir	"	"	0'75—1'25
Čebula	"	"	1'50—1'75
Česenj	"	"	3'50—4'00
Seno	"	"	0'75—1'00
Slama	"	"	0'50—0'75
Med	"	"	20'00—25'00
Slanina (sveža)	"	"	25'00—30'00
" (suha)	"	"	30'00—35'00
Mast, domača	"	"	32'00—40'00
Maslo	"	"	35'00—42'50
Živa teža:	kg	Din.	
Voli, pitani	"	"	11'00—14'00
" nepitani	"	"	9'40—12'50
krave	"	"	8'50—12'00
teleta	"	"	14'00—16'00
prašiči, debeli	"	"	13'50—15'50
Prašiči za rejo nad 8 tednov stari od 250 do 500 Din.			
Perutnina:			
picki (za pohat)	kom.	Din.	18'00—25'00
" (večji)	"	"	25'00—30'00
kokoš — petelin	"	"	30'00—50'00
Raca	"	"	20'00—30'00
Gosi	"	"	40'00—80'00
Puranc (nepitan)	"	"	120'00—160'00

„Keramika“ J. Klemenčič družba z o. z.

Novomesto

ima v zalogi vse vrste
glinastih
krušnih peči,
štedilnikov,
majolika ploče
Moderna
oprema
mesnic,
kuhinj
i. t. d.

Preklic.

Podpisana sem se izjavila žaljivo proti p. Blaž Stepišniku, jetniškemu pazniku in preklicujem tem potom izgovorjene žaljivke ter se g. Stepišniku zahvalim, da mi je odpustil.

Novomesto, 24. maja 1924. **Marija Milavec.**

Ako želiš vspeh v svojem podjetju, inseriraj v »Dol. Novicah«

:: MALI OGLASI ::

Fotografski atelje „Gvido“ Kandija št. 20 se priporoča za moderna fotografska dela vsake vrste. — Za birmance znižane cene. 20

V nealkoholni gostilni Beti Klepec Novomesto Sv. Florjana trg št. 121 se dobe vedno mrzla in gorka jedila ter vsakovrstna nealkoholna pijača. 42

Vso pripravo za acetilensko razsvetljavo, primerno za kako večje podjetje — prodaja tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu

Opalograf dobro ohranjen se prodaja. Vprašati v uredništvu. 44

Proda se nov elektromotor 3 H. P. 220 volt pri „Keramiki“ Klemenčič Novomesto. 45

Stare znamke kupim, plačam visoke cene. G. Grom, Novomesto Dolga ulica št. 30. 51

Kolinska voda edino pristna „Johann Maria Parinia, gegenüber dem Jülichplatz, Köln, se dobi pri F. Buk, brivec Novomesto Ljubljanska cesta 57

Pisalni stroj dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na upravo lista. 58

Bolje stanovanje išče državni nameščenelec z dobro domačo hrano z julijem. Ponudbe na upravo lista. 61

Naprodaj 2 pletilna stroja št. 8 in 7. Cena se domeni. Eliza Čelik, Novomesto 114.

Agilne potnike išče za novomeški okraj tvrška Singer podružnica Novomesto. 64

Bencin motor

4—5 konj. sil, skoro nov se vsled uporabe elektrike prodaja. Več se izve v tiskarni J. Krajec nasl., Novomesto

Priporoča se:

:: špecerijska trgovina ::

Mihael Vintar

Novomesto - Ljubljanska cesta

Jos. Podgajski, Novomesto 36

izdelujem najcenejše in najbolj trpežno

vrvarsko blago, kakor štrange, povodce, affre ter vrvi po želji in naročilu. Imam tudi na zalogi razno vrvarsko blago.

Jože Pirnar

sedlar in tapetnik - Kandija št. 17

izdeluje hitro, solidno od proste do najfinejše izpeljave vsa sedlarska in v to stroko spadajoča dela. Cene nizke!

Sedlar in tapetnik

Janko Filec

Novomesto, Dolga ulica 31

izdelujem

vsa sedlarska in v to stroko spadajoča dela

hitro solidno od proste do najfinejše izpeljave. Cene nizke in konkurenčne!

Izborna dolenjska in metliška vina. **Hotel** Na novo moderno renovirani prostori. Vedno pripravljena gorka in „**UNION**“ Sobe za prenočišča priporoča mrzla jedila **Restavracija** Jakob Korent.

Automobilne vožnje!

po želji in zahtevi prevzamem

Franc Pintar

Novo mesto, Ljubljanska cesta

Javljam, da vozim vsako nedeljo iz Novega mesta v Toplice Šmarjeta in nazaj Cene nizke! Izvršba točna!

Trgovina s čevlji

Marija Kališnik

Novomesto - Ljubljanska cesta

nudi prvovrstna obuvala iz najboljšega usnja ter močnega domačega dela.

Cene nizke!

Franc Šefman,

Radoha vas, pošta Št. Vid — pri Stični

trgovina z jajci z deželnimi pridelki in mešano stroko

in mešano stroko

se priporoča.

Krojaška delavnica

Midofer Alojzij

Novomesto 92

izgotavlja moške obleke po naj-novejši modi, solidno in po jako nizki ceni!

Za birmance znižane cene!!

Največja izbira klobukov vedno na zalogi

Ivo Šmalc

trgovec s klobuki

Novomesto - Glavni trg

Najcenejšo in največjo izbiro špecerije, galanterije, papirja, čevljev i. t. d.

Na debelo! dobite pri tvrdki Na drobno!

ALFONZ OBLAK, NOVO MESTO.

Novourejena moderna zaloga birmanskih daril

34

kakor okraskov vseh vrst, obeskov, zapestnic, verižic, uhanov,
igel itd. po izredno nizkih cenah pri

Franc Blažon

zlatar v Novem mestu.

Vsak si lahko ogleda brez obveze, da kaj kupi

Naznanjam

Postrežba točna!

48 Cene nizke!

da sem prevzel dobro poznano trgovino

Stane Kastelic, Novomesto

ter se priporočam za obilni poset

Franjo Herman, trgovec

v zalogi vsa galanterijska, specerijska in suha
lesena roba, - kakor tudi prvovrstni slamniki.

Prodaja

raznega inštalacijskega mate-
rijala, svetilk, žarnic, električ-
nih aparatov, žepnih svetilk
i. t. d. i. t. d.

Koncesionir. elektrotehnik in trgovina z elektro-
tehničnimi predmeti

Josip Ogrizek, Novomesto, Glavni trg

Izvršuje

raznovrstne električne naprave,
ter zraven spadajoča popravila
po najnižji dnevni ceni.
Proračuni brezplačno!

ŠMARJEŠKE TOPLICE

60

oddaljene 10 km od železniške postaje Novomesto
z restavracijo, prenočiščem — moderno opremljene sobe za
tujce so na novo preurejene. Vozovi po dogovoru na razpolago.
Nudilo se bode vsem došlim cenj. gostom najboljšo dolenjsko
vino, kakor tudi izborna gorka in mrzla jedila po solidnih
cenah in se cenj. občinstvu priporoča oskrbništvu.

Novozidana, enonadstropna hiša ::—:: spodaj

Kavarna „Central“

s popolno opravo, se ceno proda. — Vprašati je pri: Jakob
Paučič, Novomesto. — Posredovalci dobe provizijo.

Samo potom zadrúžnega gospodarstva si lahko
opomoremo naše gmotno stanje!

Zadrúžni delež samo 100 Din. ter se lahko
vplačuje v obrokih po 10 Din.

Vsak obrtnik, delavec, poljedelec naj bo član zadrúge

VZAJEMNOST

nakupovalne, prodajne in kreditne
registrovane zadrúge z o. z.

Pisarna posluje tudi ob nedeljah dopoldan!

**Poslovnica: Novo mesto, v hiši
g. Avseca nasproti pošte**

bo v letošnji sezoni eksportirala suhe jurčke naravnost na Angleško
in Francosko. Vsak nabiralec in kupčevalec z gobami naj se v svrhu
informacij oglasi v poslovnici osebno ali pismeno.

Interes vsakega nabiralca in sušilca jurčkov je, da se vpiše v za-
drúgo ter na ta način direktno eksportira po najvišjih cenah.